2025/1554

28.7.2025.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2025/1554

od 25. srpnja 2025.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu oružanim snagama Džibutija

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Osobito, na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 Instrument se upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) Vijeće je 24. listopada 2023. usvojilo zaključke kojima je odobrena Unijina revidirana strategija pomorske sigurnosti i njezin akcijski plan, kojima se utvrđuje okvir za Unijino poduzimanje daljnjih mjera za zaštitu njezinih interesa na moru i zaštitu njezinih građana, vrijednosti i gospodarstva, uz istodobno promicanje međunarodnih pravila i potpune usklađenosti s međunarodnim instrumentima, osobito Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS).

(3) Od listopada 2023. brojni hutistički napadi usmjereni su na plovila u Crvenom moru, Adenskom zaljevu, Arapskom moru i Omanskom zaljevu. Takvi napadi ugrožavaju živote pomoraca na plovilima i predstavljaju kršenje slobode plovidbe na otvorenom moru i prava tranzitnog prolaska u tjesnacima koji se koriste za međunarodnu plovidbu, a sadržani su u UNCLOS-u. Ti napadi također negativno utječu na trgovački pomorski promet i na gospodarstva mnogih zemalja u Uniji i u regiji.

(4) Vijeće sigurnosti Ujedinjenih naroda 10. siječnja 2024. donijelo je Rezoluciju 2722 (2024) u kojoj je najoštrije osudilo hutističke napade na trgovačka i komercijalna plovila, ističući važnost ostvarivanja pravâ i sloboda plovidbe plovila svih država u Crvenom moru, među ostalim za trgovačka i komercijalna plovila koja prolaze tjesnacem Baab al-Mandab, u skladu s međunarodnim pravom, i zatražilo da hutisti odmah prekinu sve takve napade, potvrđujući da se u skladu s međunarodnim pravom mora poštovati ostvarivanje pravâ i sloboda plovidbe trgovačkih i komercijalnih plovila, i uzimajući u obzir pravo država članica Ujedinjenih naroda da, u skladu s međunarodnim pravom, brane svoja plovila od napada, uključujući napade kojima se ugrožavaju prava i slobode plovidbe.

(5) U kontekstu krize u Crvenom moru jačanje oružanih snaga Džibutija važan je element za doprinos zaštiti pomorske sigurnosti u regiji.

(6) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 8. siječnja 2025. primio je zahtjev Džibutija da Unija pomogne oružanim snagama te zemlje u nabavi ključne opreme, infrastrukture i usluga za jačanje sposobnosti njezine mornarice.

(7) Mjere pomoći treba provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, posebno usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([2]), te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom u području ljudskih prava i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Džibutija („korisnik”) koja se financira iz Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Ciljevi su mjere pomoći sljedeći:

(a) jačanje suradnje u području sigurnosti i obrane između Unije i Džibutija;

(b) doprinos jačanju ukupnih kapaciteta oružanih snaga Džibutija u zaštiti njihova suvereniteta i pravâ u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora, jačanju pomorske sigurnosti u Crvenom moru, a time i boljoj zaštiti pomorskih komunikacijskih linija, komercijalnih plovila i pomorskih resursa, obalnog stanovništva i njegove egzistencije od širokog spektra pomorskih kriza;

(c) jačanje potencijala Džibutija u informiranosti o stanju u pomorstvu, čime se nadopunjuju operacije i inicijative zajedničke sigurnosne i obrambene politike Unije u Crvenom moru.

3. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 2., mjerom pomoći financiraju se sljedeće vrste opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile te sljedeće infrastrukture, materijali i usluge, uključujući tehničko osposobljavanje:

(a) provedba plana za otpornost za ophodne brodove pružanjem osposobljavanja za pomorsko obrazovanje i opreme za specijalizirane radionice, kao i obnova dijela džibutskih pomorskih resursa;

(b) obalna nadzorna postaja, uključujući funkcionalne obavještajne, nadzorne i izvidničke resurse te plutajući ponton;

(c) resurse za brzu intervenciju za džibutsku mornaricu.

4. Mjera pomoći traje 42 mjeseci od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 10 000 000 EUR.

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe kojima se korisnika obvezuje osigurati:

(a) da jedinice oružanih snaga Džibutija koje primaju potporu u okviru mjere pomoći poštuju relevantno međunarodno pravo, posebno međunarodno pravo u području ljudskih prava i međunarodno humanitarno pravo;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je imovina pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurala njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) da se imovina pružena u okviru mjere pomoći ne izgubi ili ne prenese na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u tim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći u slučaju da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta te u skladu s integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. provodi *Défense Conseil International* – DCI Group.

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. To se praćenje koristi kako bi se pružio uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza utvrđenih u članku 3. i kako bi se doprinijelo sprečavanju takvih kršenja, uključujući povrede međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica oružanih snaga Džibutija koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu potvrde o isporuci u okviru Instrumenta prilikom prijenosa vlasništva moraju potpisati snage koje su krajnji korisnik;

(b) izvješćivanje, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o aktivnostima provedenima s opremom, materijalima i uslugama pruženima u okviru mjere pomoći i o inventaru određenih predmeta sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) posjeti na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev mora omogućiti pristup Visokom predstavniku i revizorima u okviru Instrumenta kako bi se provele provjere na licu mjesta i revizije u okviru Instrumenta.

3. Visoki predstavnik provodi završnu evaluaciju po završetku mjere pomoći kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela ostvarenju ciljeva navedenih u članku 1. stavku 2.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. srpnja 2025.

Za Vijeće

Predsjednica

M. BJERRE